

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

รายวิชาสังคมพื้นฐาน 1 ส14101

สาระการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ความหมายและประเภทของวัฒนธรรมไทย

ภาคเรียนที่ 1

ผู้สอน นางสาวยุวรินทร์ พรนิธิจิรวาส

จำนวน 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วัฒนธรรมไทยที่สำคัญมีหลายประเภท ซึ่งล้วนมีคุณค่าและความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนไทย

2. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

2.1 มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และ
ดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข

2.2 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดปลายทาง

ส2.1 ป.5/3 เห็นคุณค่าวัฒนธรรมไทย ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต ในสังคมไทย

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) นักเรียนอธิบายลักษณะวัฒนธรรม ประเพณี อาหาร และเครื่องแต่งกายของ 4 ภาคได้ (K)
- 2) นักเรียนยกตัวอย่างประเภทของวัฒนธรรมไทยได้ (P)
- 3) นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม (A)

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- **วัฒนธรรม** หมายถึง แบบแผนการดำรงชีวิต ความเชื่อ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ ภาษา อาหาร เครื่องแต่งกาย และสิ่งต่าง ๆ ที่คนในสังคมสร้างขึ้น และสืบทอดต่อกันมาอย่างยาวนาน เป็นสิ่งที่แสดงเอกลักษณ์เฉพาะของกลุ่มชนหรือสังคมนั้น ๆ

- วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น 4 ภาคของไทย (เหนือ กลาง อีสาน ใต้)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 4.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 4.2 ความสามารถในการคิด
- 4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. รักความเป็นไทย

6. กิจกรรมการเรียนรู้

 วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบ 5 E : เทคนิคเกม

1. Engage (กระตุ้นความสนใจ)

สื่อการเรียนรู้ : 1. เกมบัตรภาพวัฒนธรรมไทยใน Power point

1. นักเรียนเต้นเพลง อาร์มซัมๆ เพื่อฝึกสมาธิและกระตุ้นความสนใจก่อนเข้าเรียน
2. นักเรียนเล่นเกมบัตรภาพวัฒนธรรมไทย จาก Power point ดังนี้
 - 2.1 นักเรียนเลือกหมายเลขเพื่อเปิดรูปภาพ ไม่เกิน 5 ครั้ง
 - 2.2 นักเรียนช่วยกันพิจารณาภาพ แล้วบอกว่าแต่ละภาพเป็นรูปภาพอะไรและอยู่ภาคไหนของประเทศไทย เช่น ภาพอาหาร ส้มตำ ไส้กรอก ลาบ เป็นอาหารของภาคอีสาน เป็นต้น
3. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจความหมายของวัฒนธรรมไทย (วัฒนธรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมมนุษย์ เพราะเป็นรากฐานที่หล่อหลอมให้เกิดความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละสังคม เป็นเครื่องมือในการสร้างระเบียบแบบแผนในการอยู่ร่วมกัน และเป็นตัวขับเคลื่อนความเจริญก้าวหน้าของประเทศ)
4. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

คำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนมีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมไทยเรื่องใดบ้าง อธิบายเหตุผล
(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

2. Explore (สำรวจ)

สื่อการเรียนรู้ : 1. ใบความรู้และกล่องความรู้เรื่อง วัฒนธรรม 4 ภาค
2. ใบงาน A4 เรื่อง วัฒนธรรมไทย 4 ภาค

1. นักเรียนเป็นกลุ่ม 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน **ลุ่มจับฉลากหัวข้อ** (อาหาร/การแต่งกาย/ภาษา/ประเพณี)

กลุ่มละ 2 หัวข้อ

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง วัฒนธรรมไทย 4 ภาค

จากใบความรู้และกล่องความรู้ จากนั้นร่วมกันอภิปรายประเด็นสำคัญของหัวข้อที่ศึกษา ใส่กระดาษ A4 เป็นแผนผังความคิด

3. Explain (อธิบาย)

สื่อการเรียนรู้ : 1. Power point เรื่อง วัฒนธรรมไทย 4 ภาค
2. การ์ดเกมทรรษา วัฒนธรรมไทย 4 ภาค

1. นักเรียนตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
2. ครูอธิบายความรู้เรื่อง วัฒนธรรมไทย 4 ภาค
3. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

4. Elaborate (ลงลึก/ประยุกต์)

สื่อการเรียนรู้ : 1. การ์ดทรรษา วัฒนธรรมไทย 4 ภาค

1. นักเรียนเล่น **เกมลำเลียงวัฒนธรรมไทย 4 ภาค ดังนี้**

1.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มจะได้รับการคัดกลุ่มละ 2 หัวข้อ ที่จับฉลากได้ตั้งแต่ตอนแรก เช่น กลุ่มที่ 1 ได้หัวข้อ ภาษา ,ประเพณี และกลุ่มที่ 2 ได้หัวข้อ การแต่งกาย,อาหาร เป็นต้น

1.2 ครูนำการ์ดเกมทรรษา ไปวางไว้ที่โต๊ะท้ายแถว เตรียมลูกปิงปองไว้ที่โต๊ะตรงหัวแถว เตรียมไม้ตะเกียบให้นักเรียนคนละ 1 คู่ และติดกระดาษชื่อแต่ละภาคไว้บนกระดานเพื่อให้นักเรียนนำการ์ดไปติดให้ตรงกับภาคต่างๆ

1.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มถือตะเกียบคนละ 1 คู่ และต่อแถวตอนลึก 1 แถว

1.4 นักเรียนที่อยู่หัวแถวใช้ตะเกียบหยิบลูกปิงปองมา 1 ลูก และลำเลียงลูกปิงปองให้เพื่อนคนถัดไปจนถึงท้ายแถว

1.5 นักเรียนที่อยู่ท้ายแถวหยิบการ์ดที่ได้ไปติดให้ตรงกับภูมิภาคนั้นๆ

1.6 นักเรียนกลุ่มไหนที่การ์ดหมดก่อนจะเป็นผู้ชนะ

1.7 ครูแจกรางวัลให้นักเรียนที่ชนะ

คำถามกระตุ้นความคิด

- วัฒนธรรมไทยในเรื่องใด ที่เกี่ยวข้องกับ **การดำเนินชีวิตของคนไทย**

(วัฒนธรรมทางภาษา ประเพณี เช่น การ **ทักทาย การแต่งกาย เป็นต้น**)

5. Evaluate (ประเมินผล)

สื่อการเรียนรู้ : 1. แบบทดสอบ เรื่อง วัฒนธรรมไทย
2. ใบงาน เรื่อง วัฒนธรรมไทย 4 ภาค

1. นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่อง วัฒนธรรมไทย
2. ครูและนักเรียนสรุปความรู้ เรื่องวัฒนธรรมไทย ประเทศไทย แบ่งภูมิภาคออกเป็น 4 ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคกลาง และภาคใต้ แต่ละภาคมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ทั้ง อาหาร ภาษา ประเพณี และการแต่งกาย "วัฒนธรรมไทย เป็นรากเหง้าของชาติ เป็นเครื่องแสดงความเป็นไทย และช่วยสร้างความสามัคคี ความภาคภูมิใจ และความเจริญให้แก่สังคมไทย"

7. การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานเรื่อง วัฒนธรรมไทย 4 ภาค	ใบงานที่ 2.11	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.5
- 2) ใบความรู้และกล่องความรู้เรื่อง วัฒนธรรม 4 ภาค
- 3) เกมบัตรภาพวัฒนธรรมไทยใน Power point
- 4) การ์ดทรรษา วัฒนธรรมไทย 4 ภาค
- 5) แบบทดสอบ เรื่อง วัฒนธรรมไทย
- 6) Power point เรื่อง วัฒนธรรมไทย 4 ภาค

8.2 แหล่งการเรียนรู้

—

ภาคผนวก

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	ความถูกต้องของเนื้อหา			
2	ความคิดสร้างสรรค์			
3	วิธีการนำเสนอผลงาน			
4	การนำไปใช้ประโยชน์			
5	การตรงต่อเวลา			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 3 คะแนน
- ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน
- ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

ชื่อ ชั้น

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การแสดงความคิดเห็น			
2	การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
3	การทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
4	ความมีน้ำใจ			
5	การตรงต่อเวลา			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล ของผู้รับการ ประเมิน	การแสดง ความคิดเห็น			การยอมรับฟัง คนอื่น			การทำงาน ตามที่ได้รับ มอบหมาย			ความมีน้ำใจ			การมีส่วนร่วมในการ ปรับปรุง ผลงานกลุ่ม			รวม 15 คะแนน	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.1 ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติ และบอกความหมายของเพลงชาติได้			
	1.2 ปฏิบัติตนตามสิทธิหน้าที่ของนักเรียน ให้ความร่วมมือร่วมใจในการทำงานกับสมาชิกในห้องเรียน			
	1.3 เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ปกป้อง และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน			
	1.4 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา			
	1.5 เข้าร่วมกิจกรรมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น			
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง			
	2.2 ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวที่จะทำความผิด ทำตามสัญญาที่ตนให้ไว้กับพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง และครู			
	2.3 ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง			
3. มีวินัย รับผิดชอบ	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน			
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 ตั้งใจเรียนรู้			
	4.2 เอาใจใส่ในการเรียน และมีความเพียรพยายามในการเรียน			
	4.3 สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ			
	4.4 ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อ เทคโนโลยีต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน ภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม			
	4.5 บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบบางสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้			
	4.6 แลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
- พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

- ด้านความรู้

.....

.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

- ด้านอื่นๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....

.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

- แนวทางการแก้ไข

.....

.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ ..แผนการสอนมีความเหมาะสมกับผู้เรียนตรงตามจุดประสงค์ และตัวชี้วัดของหลักสูตร
ประเมินผู้เรียนรายบุคคล เพื่อนำมาพัฒนาแก้ไขผู้เรียนต่อไป

ลงชื่อ ..

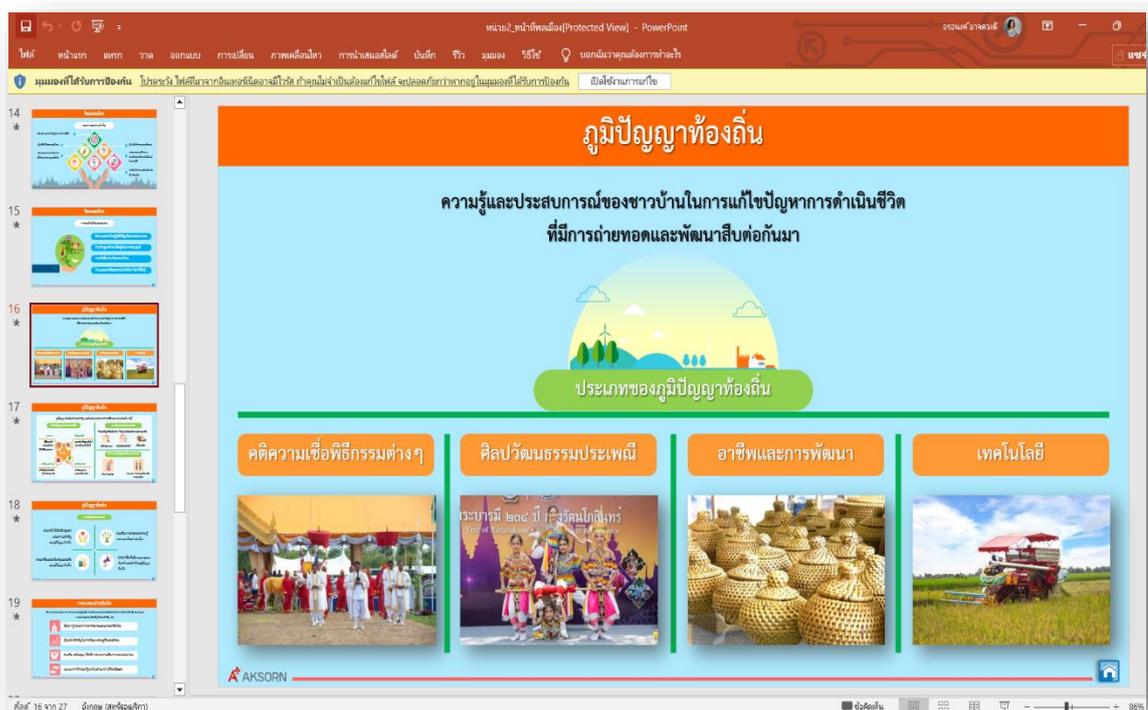
(นางสุพิชญา จันทร์แจ้ง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองสะแก

หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

Power point เรื่อง วัฒนธรรมไทย 4 ภาค

ใบความรู้เรื่อง วัฒนธรรมไทย 4 ภาค

วัฒนธรรม 4 ภาค

ภาคเหนือ

- ด้านที่อยู่อาศัย นิยมสร้างบ้านไม้
- ด้านการแต่งกาย ผู้หญิงใส่เสื้อแขนยาวคอกลม นุ่งผ้าซิ่นยาว มีผ้าสไบส่วนผู้ชายสวม
- ด้านอาชีพ มักปลูกข้าวแบบขั้นบันได และปลูกพืชเมืองหนาว
- ด้านภาษา จะพูดจา นุ่มนวล
- ด้านอาหาร จะเป็นอาหารที่แห้งรสจืดและรสขมรสเปรี้ยว
- ด้านความเชื่อและประเพณี มีความเชื่อและประเพณีเกี่ยวกับความเป็นสิริมงคล ผูกพัน กับธรรมชาติ

ภาคอีสาน

- ด้านที่อยู่อาศัย นิยมสร้างบ้านใต้ถุนสูง
- ด้านการแต่งกาย เรือผ้าทำจากเส้นใยธรรมชาติ
- ด้านอาชีพ นิยมทำเกษตรกรรม และมีอาชีพเลี้ยงสัตว์ ทอดถิ่นและยึดถือฮีตสิบสอง
- ด้านภาษา มีสำเนียงใกล้เคียงภาคกลาง
- ด้านอาหาร มีการขนานนามอาหาร
- ด้านความเชื่อและประเพณี เชื่อกันว่าผีมีหรือวิญญาณ ส่วนประเพณีมักเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และอิทธิพลของศาสนา

ภาคกลาง

- ด้านที่อยู่อาศัย นิยมสร้างบ้านฉิมเม้น้ำ
- ด้านการแต่งกาย เสื้อผ้าใช้ผ้าฝ้ายสีเข้ม
- ด้านอาชีพ เกษตรจะเพาะปลูก
- ด้านภาษา ใช้ภาษากลางเป็นภาษาราชการ
- ด้านอาหาร รับประทานข้าวเจ้าคู่กับอาหารต่าง ๆ
- ด้านความเชื่อและประเพณีเชื่อเกี่ยวกับ การเกษตร

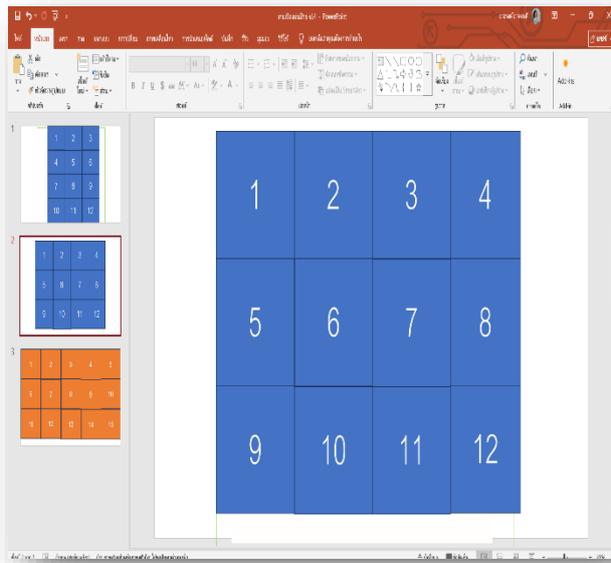
ภาคใต้

- ด้านที่อยู่อาศัย บ้านมีหลังคาเดี่ยวและลาดชัน
- ด้านการแต่งกาย คนไทย กับ มุสลิมจะต่างกัน
- ด้านอาชีพ นิยมทำอาชีพประมง เกษตรกรรม และอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
- ด้านภาษา จะพูดกัน กระจาย
- ด้านอาหาร ทานอาหารรสจัด
- ด้านความเชื่อและประเพณี เชื่อบ้างว่ามีนาง การกินเจ และความเชื่อเกี่ยวกับศาสนา ไสยศาสตร์ ส่วนประเพณีมักจะไม่เกี่ยวข้องกับศาสนา

กล่องความรู้เรื่อง วัฒนธรรมไทย 4 ภาค

เกมบัตรภาพวัฒนธรรมไทยใน Power point

การ์ดทรรษา วัฒนธรรมไทย 4 ภาค

แบบทดสอบ เรื่อง วัฒนธรรมไทย

